

Aratás idején...

„Arass rózsám, arass, megadom a garast.
Ha én meg nem adom, megadja galambom.”

A június végi napsütötte búzátáblák emberekkel, vidám hantbrigádokat szerveztek, ki-ki egész családjával vállalta el az embert próbáló feladatot, hogy végül a részt megkapja munkája béreként, ami lehetett egy nap végén 1,5 q gabona. Az aratás a legrangosabb mezőgazdasági munka volt, melyre egész évben készültek a gazdálkodó emberek. A készülés kezdetét vette már az előző évi aratásnál, hiszen a földterület minőségi megmunkálását a minőségi aratás is elősegítette. A szántás, boronálás a mag elvetése az év minden szakaszában feladatot adott a gazdának, aki mindent megtett a jó termés elérése céljából.

Az aratás idejére mindenki összefogott, így óriási közösség erőt is képviselt, hiszen ekkor egymás kölcsönös segítése tesztelte meg a mások iránti tiszteletet, az egymás iránti felelősségvállalást is. Az legnagyobb emberi erőfeszítést kívánó munka eredményét – a magyar nyelv sokszínűségéből következően egyetlen kifejezéssel jelölték – ÉLET. Jelentett ez azonban mindent a magyar emberek számára, földet, gabonát, munkát, megélhetést és természetesen a mindennapi kenyeret.

A magyar paraszti társadalom számos hagyományt teremtett és tartott életben a gabona termesztés és betakarítás folyamatához kapcsolódóan. Ezek többsége mára már csak nyelvünkben él és könyvek lapjain találkozhatunk vele a mai kor legifjabbjai. A nyelvünk azonban nagyon kifejező módon tárja elénk a gabona fejlődésének egyes szakaszait: szárba szökken, kalászba borul, megszakad a tő. Sajátos jellemzők voltak megragadhatók az

aratáshoz kapcsolódóan is. Így például a sarlós aratás asszonyi munka, a kaszás aratás férfi munka volt. A marokszedés szintén női feladat, míg a kötélkészítés a gabonából és a kévékötés, kereszt rakás kifejezetten a férfiak dolga volt. A gabona kévéket keresztbe rakták, mely 16+1 kévéből állt.

A munka fáradtságos volt, a parasztember mégis ünnepként élte meg, hiszen egész éves munkája gyümölcsét arathatta le a munka végeztével. Legfontosabb eseménye volt ez a családnak, közösségeknek, hiszen együtt volt ekkor a legidősebb és a legfiatalabb is. Utóbbiak megtapasztalhatták és évről évre elsajátíthatták az egyes munkafolyamatokat.

Az aratás végén szokás volt az aratókoszorú készítése, mely szépen kimunkált fonásokból, csigákból gereblyékből épült fel. A lakásba elhelyezve egészen karácsonyig megőrizték.

Ma már ezek a szokások egy-egy hagyományörző rendezvény alkalmával, aratórendezvények lelkes hagyományápolóinak bemutatásán keresztül láthatók, élhetők meg. Az emberek túlnyomó többsége a június végi kora reggel kom-báján hangjaiból érzékel-heti, hogy aratás idején jár az idő.

Városunk lelkes hagyományörzői azonban minden évben csapatokat verbuválnak és aratásra indulnak. Így volt ez az elmúlt hét végén is. Törökszentmiklóson a Szentmiklósi napok keretében került sor a kézi aratóversenyre és a

JNSZ Megyei Vadásznapi programjaira. Kunhegyesről két arató-csapat nevezett a versenyre ezzel is hozzájárulva az esemény színesítéséhez. Két hét múlva Jászapátin a Hármaskerületi aratóversenyén újra beállnak a táblákba csapatink.

Szentpéteriné Lévai Mária

Alkotótáborban...

Immár 24. alkalommal várta az érdeklődőket Legénybot alkotótábor az Ilosvai Varga István Városi Művelődési Központban. 10 napon át igen változatos tevékenységekben mélyülhettek el mindazok, akik a szabadidő tartalmas eltöltésére vágytak.

A választható tevékenységek között szerepelt a fafaragás, rajz, szalmafonás, csipke, szövés, agyagozás és gyöngyfüzés. A 40 fős táborozó mesterségbeli tudásának gyarapodását városunk legkiválóbb kézműves mesterei segítették. Újszerű kezdeményezésként a fafaragás sokszínűségét három mester irányításával tapasztalhatták meg az érdeklődők: Szelekovszky István, Nagy András és Czupp Pál volt a segítségükre.

Bagi Andrásné vezetésével a szalmafonók vasalt technikával képeket, fonással ékszereket, virágokat szélcsengőt készítettek.

Farkas Katalin csipkeverésen túl a hajócsipke tudományába kalauzolta az ügyes kezű kislányokat.

Lukácsné Nagy Erika rajzkör vezető a portrék, természetképek és csendélet festés technikai megoldásait tanította népes kis csapatának.

Megyaszainé Berényi Márta gyöngyékszer készítést, Szücs Andrea fazekas ismereteket kínálta a gyerekeknek. Mindemellett szövést és kunhímzést is választhattak az alkotni vágyók.

A tábort záró kiállítás a 10 napon át tartó sokszínű tevékenységről, a gyerekek sokoldalúságáról, kreativitásáról adott

hiteles képet. Köszönhető volt ez a mestereik önzetlenségének és türelmének, kik tudásuk átadásával remélhetőleg útravalót is adtak az alkotókedvvel érkező gyerekeknek. A tábor során így válhattak gyakorlatlan mozdulatokat begyakorlotta, melyek segítségével az anyag megformáltta, majd alkotássá változott.

A tíz nap során kirándultunk is. Kecskeméten járva a Czifra Palota kiállításait, a Planetáriumot és a Vadasparkot fedezhettük fel. Ennek költségeit az Önkormányzat civil pályázata és Kunhegyes Kultúrájáért Alapítvány biztosították. Kerékpártúra alkalmával a felújított tomajpusztai Szent Móric kápolnát is felfedezhették a gyerekek, ahová Emődi Imre segítségével jutottak el a kisebbek. Támogatóink voltak még: Nász István és a Szőlősi Pékség.

A tábort alkotások bizonyosságai annak, hogy ügyes kezű, alkotófantáziával rendelkező gyerekek, kellő mennyiségű idővel képesek arra, amit Móra Ferenc imígyen fogalmazott meg:

„Szeretném megmutatni az embereknek, hogy tudok én olyan szappanbuborékot is fújni, amelyik megmarad...”

A program szervezőinek, segítőinek kiemelt szándéka immár hosszú évek óta, hogy a résztvevők alkotó fantáziáját, és képességét minden életszakaszban megtartsák, fejlesszék, hogy önmaguk valamint környezetük örömeire alkotva hagyjanak maradandó dolgokat kezük nyomán.

Szentpéteriné Lévai Mária